

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)

la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului-cadru de împrumut între Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru proiectul Locuințe publice III, semnat la Chișinău la 19 martie 2024

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>Cancelaria de Stat nr. 25-78-3434 din 27.03.2024</p>	<p>Referitor la proiectul de lege, clauza derogatorie din art. 5, care prevede scutirea de TVA fără drept de deducere, de accize, de taxa vamală și de taxa pentru efectuarea procedurilor vamale a importului de mărfuri și/sau servicii destinate implementării proiectului, urmează a fi coordonată suplimentar cu Ministerul Finanțelor prin prisma principiilor ce guvernează politica bugetar-fiscală.</p>	<p>Se acceptă. Proiectul de lege a fost avizat de către Ministerul finanțelor fără obiecții și propuneri.</p>
	<p>Cu referire la Argumentarea oportunității de ratificare a Acordului-cadru, se propune completarea capitolului C. Rezultatele negocierilor cu informații privind descrierea succintă a procesului de negocieri și a rezultatelor acestora; limba în care s-au desfășurat negocierile; gradul de corespundere a rezultatelor negocierilor cu mandatul și scopul negocierilor, potrivit cerințelor specificate în anexa nr. 3 a Regulamentului privind procedura de contractare a datoriei de stat și debursare a împrumuturilor de stat externe și interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Subsecvent, se va revedea conținutul notei de argumentare, în vederea excluderii din textul capitolului B. Analiza de impact a prevederilor ce se referă la etapa de inițiere și de semnare a Acordului-cadru vizat, ca spre exemplu: „Proiectul Acordului”; „privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului-cadru”. La fel, urmează a fi exclus și textul „Intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului din momentul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova este motivată de urgența ratificării acestuia pentru satisfacerea intereselor Republicii Moldova”, or, proiectul de hotărâre vizat nu conține o astfel de prevedere.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și</p>	<p>Comunică lipsă de propuneri și obiecții</p>	

Digitalizării nr. 15-963 din 27.03.2024		
Ministerul Afacerilor Externe nr. DI/1/391 - 3275 din 02.04.2024	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
Ministerul Energiei nr. 10-929 din 02.04.2024	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
Ministerul Muncii și Protecției Sociale nr. 04/1750 din 04.04.2024	La Analiza impactului la proiectul hotărârii de Guvern, punctele 2. Stabilirea obiectivelor și 3. Identificarea opțiunilor, să fie redactate după cum urmează: - textul „orfani dezinstituționalizați peste 18 ani”, „orfani cu vârsta cuprinsă între 18 și 21 de ani” și „orfani dezinstituționalizați peste 18 ani” se va substitui cu textul „copiii rămași temporar fără ocrotire părintească și copiii rămași fără ocrotire părintească, care au atins majoratul și nu au beneficiat de locuință din partea statului”.	Se acceptă.
Ministerul Finanțelor nr.11/2-6/124 din 29.03.2024	Comunică lipsa de obiecții și propuneri	
Ministerul Justiției nr. 08/3261 din 05.04.2024	La art. 15 pct. 3, se va preciza semnificația clauzelor „În orice acțiune juridică care rezultă din prezentul Acord, certificatul CEB cu privire la orice sumă sau rată a dobânzii aplicabilă în temeiul Acordului va constitui, în absența unei erori vădite, o dovada prima facie a unei astfel de sume, sau rate a dobânzii.”	Certificatul CEB cu privire la valoarea debursărilor sau rata aplicabilă dobânzilor are valoare legală necontestabilă, fiind un fapt juridic licit. În eventualele litigii prin certificatul menționat, CEB va informa instanța referitor la sumele debursate și/sau rata aplicabilă acestora aceasta fiind prima sursă de informare.
	Adițional, pentru asigurarea utilizării termenilor specifici tratatelor internaționale, se va substitui termenul „dispute” cu „diferend” (a se vedea art. 15 din Acord).	Se acceptă în varianta română. În limba engleză rămâne „Disputes”.

Secretar general

Digitally signed by Turcanu Angela
Date: 2024.04.08 18:01:23 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela ȚURCANU

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)

la proiectul de hotărâre a Guvernului privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului-cadru de împrumut între Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru proiectul Locuințe publice III

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>Cancelaria de Stat nr. 25-78-5500 din 15.05.2023</p>	<p>Cu referire la argumentarea necesității pentru inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului-cadru, se propune ajustarea structurii acesteia conform cerințelor specificate în anexele nr. 1 și 2 ale Regulamentului privind procedura de contractare a datoriei de stat și debursare a împrumuturilor de stat externe și interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007, cu modificările ulterioare:</p> <p>- la litera A. Descrierea tratatului, pct. 2. Informații privind conținutul contractului, ce va completa cu informații privind termenul de valabilitate; modul de încetare și prelungire a valabilității contractului și modul de amendare a contractului;</p>	<p>Se acceptă, text redactat.</p>
	<p>- la litera B. Analiza de impact, pct. 7. Aspectul temporar, se va suplini cu informații privind oportunitatea aplicării provizorii a contractului, etapele și termenele de implementare a acestuia, periodicitatea prezentării rapoartelor de monitorizare sau evaluare a implementării, posibilitatea și consecințele suspendării sau încetării contractului, eventualele obligații care ar putea rămâne în vigoare după stingerea contractului.</p>	<p>Se acceptă, text redactat.</p>
	<p>De menționat, este că, Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, cât și Regulamentul menționat, nu conțin prevederi referitoare la posibilitatea de aplicare retroactivă a tratatului de împrumut, și nici textul Acordului vizat, nu prevede careva clauze în acest sens. Totodată, tratatele internaționale produc efecte juridice pentru părți din momentul intrării în vigoare, or, pentru a intra în vigoare, contractul de împrumut de stat extern urmează a fi ratificat de către Parlament (pct. 5 al aceluiași regulament). De reținut, este și faptul, că Consiliul de administrare a CEB la 16 martie 2023 a aprobat finanțarea proiectului „Locuințe sociale III” (Nota de argumentare). În această ordine de idei, sugerăm revizuirea clauzei „Acordul se aplică retroactiv de la 01 martie 2023”.</p> <p>Subsidiar, menționăm că, contractul de împrumut sau o parte a acestuia poate fi aplicat în mod provizoriu, cu argumentarea oportunității aplicării provizorii a contractului (pct. 7 lit. b) din anexele la Regulamentul menționat);</p>	<p>Se acceptă, text redactat.</p>
	<p>- la litera C. Mandatul de negociere, având în vedere temeiul legal de elaborare și promovare a hotărârii (Legea nr. 419/2006), norma legală ce descrie posibilitatea organului responsabil pentru încheierea contractului de împrumut</p>	<p>Se acceptă, text redactat.</p>

	de stat extern de a înainta propunerea adoptării unei singure hotărâri de Guvern privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării, „potrivit pct. 83 din Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.442/2015[...]” este necesar de a fi substituită cu prevederea „potrivit pct. 4, lit. c) din Regulamentul privind procedura de contractare a datoriei de stat și debursare a împrumuturilor de stat externe și interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007, cu modificările ulterioare [...]”.	
	În scopul uniformizării termenilor utilizați în denumirea acordului cu cei din textul acestuia, precum și cu cei utilizați în proiectul hotărârii de Guvern, se propune substituirea cuvântului „programul” din denumirea acordului cu cuvântul „proiectul”.	Se acceptă, termenii au fost revizuiți și armonizați.
	Totodată, menționăm că, potrivit pct. 4 lit. b) din Anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007, „Organul responsabil de realizarea contractului de împrumut de stat extern va elabora și va prezenta setul de documente aferent inițierii negocierilor Ministerului Finanțelor, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerului Economiei, Ministerului Justiției, precum și altor instituții implicate în implementarea contractului de împrumut extern pentru avizare”.	Se acceptă, text redactat.
Cancelaria de Stat nr.10-492 din 29.01.2024 <i>Avizare repetată</i>	În scopul asigurării implementării conforme a contractului de împrumut vizat, sugerăm coordonarea suplimentară cu Ministerul Finanțelor a prevederilor contractului din Anexa nr.1, subpunctul II „Managementul proiectului” cu referire la achitarea retroactivă din contul împrumutului, începând cu 1 martie 2023, a plăților salariale pentru managerul UIP, șeful secției juridice și de achiziții și contabilului-șef. Or, Legea nr.419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, cât și Regulamentul privind procedura de contractare a datoriei de stat și debursare a împrumuturilor de stat externe și interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1136/2007, cu modificările ulterioare, nu conțin prevederi referitoare la posibilitatea de aplicare retroactivă a contractului de împrumut.	Se acceptă, proiectul a fost remis spre avizare suplimentară către Ministerul Finanțelor
	Totodată, în vederea respectării normelor procedurale stabilite de pct.4 din anexa nr.7 la Hotărârea Guvernului nr.1136/2007, proiectul contractului de împrumut urmează a fi consultat cu Comisia politică externă și integrare europeană a Parlamentului.	Se acceptă
Ministerul Dezvoltării Economice și	Comunică lipsă de propuneri și obiecții	

Digitalizării nr. 13/2-1421 din 22.05.2023		
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 13/2-306 din 31.01.2024 <i>Avizare repetată</i>	Comunică lipsă de propuneri și obiecții	
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene nr. r. DI/1/391 – 6013 din 24 mai 2023	Comunică susținerea încheierii prezentului Acord. Totodată, menționăm că, întrucât Acordul în cauză nu constituie un tratat internațional în sensul Legii nr. 595/1999, procedura de promovare a acestuia fiind reglementată de Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria publică, garanțiile și recreditarea de stat și de Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007, din nota de argumentare se va exclude referința la Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015	Se acceptă, text redactat.
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Nr. DI/1/391-1118 din 30.01.2024 <i>Avizare repetată</i>	La capitolul „Aspectul temporar” din Argumentare se va exclude sintagma <i>„totodată, Acordul va avea o aplicare provizorie, de la 01 martie 2023, referitor la costurile de întreținere a UIP, inclusiv salarizarea personalului care este responsabil de realizarea măsurilor preparatorii pentru punerea în aplicare a Acordului”</i> , or aceste aspecte țin de aplicarea retroactivă a Acordului vizat, ulterior intrării acestuia în vigoare și în nici un caz de aplicarea provizorie a unui Acord. Respectiv, aspectele ce țin de aplicarea retroactivă a Acordului se vor reformula, menționându-se despre faptul că acesta conține prevederi care urmează a fi aplicate retroactiv datei intrării în vigoare a Acordului, cu trimitere expresă la acestea.	Se acceptă
	Totodată, se menționează că, în conformitate cu prevederile pct. 4 din Anexa nr.7 la Hotărârea Guvernului nr.1136/2007 cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr.419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, argumentarea necesității ratificării se va semna de conducătorul organului responsabil de încheierea contractului de împrumut sau de locțiitorul (adjunctul) acestuia. Respectiv, în speță, argumentarea necesității se va semna de către Ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale sau locțiitorul acestuia.	Se acceptă
Ministerul Energiei nr. 07/3-555 din 26 mai 2023	Comunică lipsa de obiecții și propuneri. Totodată, recomandăm că, la implementarea proiectelor de eficientizare a consumului de energie și valorificare a surselor de energie regenerabilă să fie respectate prevederile Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică și a	Se acceptă.

	Legii nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, inclusiv a aspectelor cu privire la raportarea economiilor de energie primară și/sau finală, obținute de la părțile responsabile de raportare în urma implementării proiectelor de eficiență energetică în toate sectoarele economiei, la scară națională.	
Ministerul Energiei Nr.10-304 din 02.02.2024 <i>Avizare repetată</i>	Comunicăm despre lipsa de obiecții și propuneri	
Ministerul Muncii și Protecției Sociale nr. 04/1924 din 25.05.2023	La Anexa 1. Descrierea proiectului: În compartimentul „Sectorul (sectoarele de acțiune)” observăm specificate locuințele sociale, totodată în următorul compartiment „Lucrări planificate/Subproiecte orientative” pe lângă locuințe sociale sunt specificate aziluri de bătrâni și reședințe studențești. Astfel, reiterăm explicația oferită la Demersul precedent, remisă prin scrisoarea MMPS nr.13/717 din 17.03.2023 Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale în care ”azilurile nu sunt calificate ca locuințe sociale, dar reprezintă instituții de asistență socială, care prestează servicii sociale pentru o perioadă temporară sau permanentă, persoanelor vârstnice și persoanelor cu dizabilități, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.1500/2004 pentru aprobarea Regulamentului-tip cu privire la funcționarea azilului pentru persoane în vârstă și persoane cu dizabilități”.	Se acceptă. În titlul acordului, precum și în textul acestuia noțiunea de „locuințe sociale” a fost substituită cu sintagma „locuințe publice”. Noțiunea de locuințe publice înglobează toate tipurile de spații locative. Astfel, conform prevederilor art. (1) alin. (2) din Legea 75/2015 cu privire la locuințe, statul asigură dreptul persoanelor la locuințe sociale, de serviciu, de manevră, de tip cămin, hotel-azil, cu statut special. Astfel, denumirea generică a Proiectului este „Locuințe Publice III”, aria de aplicare se extinde și asupra unităților locative utilizate în cadrul căminelor studențești și în cadrul spațiilor locative destinate persoanelor în vârstă. În acest context, precizăm că scopul Proiectului este reabilitarea/construcția bunurilor imobile care vor fi utilizate conform destinațiilor menționate mai sus.

<p>La Anexa 1. Lucrări planificate/Sub-proiecte orientative: Propunem reformularea sintagmei "aziluri de bătrâni" după cum urmează: "centre de plasament pentru persoane în etate și cu dizabilități/aziluri pentru persoane vârstnice și cu dizabilități", ținând cont de faptul că Nomenclatorul serviciilor sociale aprobat prin Ordinul ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr.353 din 15.12.2011, prevede atât Centrul de plasament cât și Azilul ca formă de protecție rezidențială a vârstnicilor. Totodată, Ministerul Muncii și Protecției Sociale reiterează, că la moment este în proces de definitivare a Conceptului reformei de asistență socială, care are drept scop îmbunătățirea sistemului de servicii sociale, pentru un acces mai echitabil și o mai bună calitate a serviciilor sociale. Reforma urmărește ca accesul la servicii sociale să crească cu 35% (cca 18.000 beneficiari anual). În acest sens, considerăm oportun de a include și alte servicii sociale și categorii de beneficiari, precum victime ale violenței în familie (Centre de reabilitare a victimelor violenței în familie), persoane cu dizabilități (Centre de plasament pentru persoane cu dizabilități, locuințe protejate, case comunitare pentru persoane cu dizabilități).</p>	<p>Se acceptă, denumirea generică redactată. Totodată, reiterăm că Proiectul se axează pe dezvoltarea infrastructurii dar nu pe instituirea unor instituții de prestare a serviciilor sociale. Entitățile publice aplicate la Proiect, vor determina scopul serviciilor sociale care vor fi prestate în Centrele de plasament propuse pentru reabilitare în cadrul Proiectului.</p>
<p>La Anexa 1. Beneficiarii finali: Sugerăm completarea cu categoria beneficiarii din Centrele de plasament pentru persoane în etate/aziluri pentru persoane vârstnice și cu dizabilități.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Subsidiar, considerăm oportun de a se revedea textul din Anexa 1 la compartimentul "Criterii de eligibilitate" pct.5.1., care stipulează că "unitățile locative trebuie să aparțină unor entități publice sau private locatoare de locuințe sociale, sau proprietarilor-ocupanți ai locuințelor accesibile asistate". Observăm că pe parcursul textului sintagma „locuința socială asistată” apare pentru prima oară abia la pct.5.1 din compartimentul criteriilor de eligibilitate. În context, considerăm necesar de precizat că serviciile (1) locuința socială, (2) locuința asistată și (3) locuința protejată sunt diferite, și, prin urmare, sunt destinate diferitor categorii de beneficiari. Astfel, este necesar de specificat clar categoriile persoanelor care vor beneficia de proiectul în cauză, inclusiv în contextul reformei. Totodată, important de menționat că, conform Nomenclatorului Serviciilor sociale, Locuința socială asistată este un serviciu care oferă servicii de găzduire temporară tinerilor în situație de dificultate. Iar, Hotărârea Guvernului nr.711/2010 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Locuință protejată” și a Standardelor minime de calitate servește drept cadrul regulatori pentru social pentru persoane cu dizabilități mintale.</p>	<p>Se acceptă, textul va fi ajustat pentru a evita confuzii de interpretare. Totodată, precizăm că locuințele construite în cadrul proiectului sunt destinate persoanelor a căror situație economică nu le permite accesul la o locuință în proprietate sau închirierea unei locuințe în condițiile pieței. Spre deosebire de serviciile sociale „Locuință socială asistată” și „Locuință protejată”, unitățile locative sunt transmise în locațiune, iar beneficiarii urmează să achite taxele de chirie și întreținere (servicii comunale) a acestora. Totodată aceștia sunt responsabili de utilizarea conform destinației și cu bună credință a bunurilor transmise în locațiune.</p>

	<p>În acest sens, autorul proiectului trebuie să decidă asupra Sectoarelor de acțiune a proiectului: locuință socială, centre de plasament pentru persoane în etate/aziluri pentru persoane vârstnice și cu dizabilități, reședințe studențești, alte sectoare, după caz, iar ulterior, să ajusteze uniform întregul text.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>Accentuăm, totodată, că autorul proiectului la Anexa 1 Compartimentul – Impact social stipulează că “Acest Proiect ar realiza o varietate de soluții rezidențiale pentru cei care au cea mai mare nevoie de acestea: cei mai vulnerabili (inclusiv persoane cu dizabilități severe; orfani dezinstituționalizați peste 18 ani, familii cu cel puțin 3 copii minori, familii monoparentale cu cel puțin 2 copii minori, familii / persoane care îngrijesc copii cu dizabilități severe) care au nevoie de soluții locative accesibile, liceeni care necesită să finalizeze studiile de liceu și persoane în vârstă care au nevoie de un loc sigur și confortabil pentru a trăi o viață de calitate în ultimii ani ai acestora”. Prin urmare ar fi oportun de completat proiectul cu 2 sectoare: locuințe sociale asistate (pentru tinerii în dificultate și tinerii ieșiți din forme de protecție) și locuințe sociale protejate (pentru beneficiarii cu dizabilități mintale)</p>	<p>Proiectul are drept țintă dezvoltarea fondului public de locuințe, care va include toate tipurile de locuințe.</p>
<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale nr. 04/506 din 30.01.2024 <i>Avizare repetată</i></p>	<p>În tot textul proiectului Acordului se va utiliza termenul de „locuințe publice” în loc de „locuințe sociale”, deoarece nu peste tot a fost modificat. De asemenea, se va asigura echivalența textului Acordului în limba română cu cel în limba engleză.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Proiectul Acordului-cadru nu prevede aplicarea provizorie a acestuia, pe când Acordul de grant prevede, ceea ce reprezintă o discrepanță, deoarece intrarea în vigoare a acestor două Acorduri necesită a fi sincronizată. Aplicarea provizorie a tratatului sau a unei părți a acestuia până la intrarea lui în vigoare, poate avea loc în una din următoarele condiții: a) când Acordul prevede expres acest fapt; b) când în acest scop există o decizie a Președintelui Republicii Moldova, sau a Guvernului. Decizia privind aplicarea provizorie de către Republica Moldova în mod unilateral poate fi luată de Președintele Republicii Moldova sau Guvern, concomitent cu decizia de aprobare a semnării. În acest caz, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica cealaltă parte sau depozitarul privind aplicarea provizorie a Acordului sau a unei părți a acestuia. Prin urmare, se va examina posibilitatea modificării articolului 20 din Acord, și/sau, se va completa proiectul Hotărârii Guvernului cu prevederea privind aplicarea provizorie în mod unilateral de la momentul semnării. Subsecvent, acest lucru va fi descris în textul Argumentării necesității.</p>	<p>Precizare: Atât acordul de împrumut cât și cel de grant intră în vigoare în condiții generale, după semnare și ratificarea acestora în conformitate cu prevederile legislației naționale. Totodată, din contul mijloacelor financiare ale împrumutului vor fi acoperite cheltuielile operaționale ale UIP în procesul de pregătirea a proiectului, iar în acest scop Anexa nr.1 fixează data de 01.03.2023. În aceste condiții, doar pentru acest scop, Acordul de împrumut va acoperi și perioada de pregătire a proiectului. Totodată, aceasta nu va influența asupra procedurii de intrare în vigoare care urmează a fi precedată de procedurile administrative de negociere, semnare, ratificare a textului acestuia în</p>

		Parlamentul Republicii Moldova și publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova
	Argumentarea necesității urmează a fi semnată de conducătorul organului responsabil pentru încheierea tratatului sau de locțiitorul acestuia.	Se acceptă
	În final, propunem includerea în componența Comitetul de Supraveghere a proiectului a reprezentantului Ministerului Muncii și Protecției Sociale.	Se acceptă
Ministerul Finanțelor nr.11/2-6/361 din 12.06.2023	În ceea ce privește Argumentarea necesității inițierii negocierilor și aprobarea semnării proiectului Acordului-cadru de împrumut, menționăm că aceasta urmează să fie modificată în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1136/2007 cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr.419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, și anume să se respecte structura indicată în Anexa nr. 1 și nr. 2 la Regulamentul privind procedura de contractare a datoriei de stat și debursare a împrumuturilor de stat externe și interne.	Se acceptă
	Referitor la secțiunea C. Mandatul pentru negocieri din Argumentarea necesității, alineatul 5, comunicăm că Acordul-cadru de împrumut vizat se promovează prin Legea 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, ci nu prin Legea 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, astfel, urmează să se țină cont de Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007 cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr.419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, și anume Regulamentul privind procedura de contractare a datoriei de stat și debursare a împrumuturilor de stat externe și interne, care, la fel prevede posibilitatea de înaintare de către organul responsabil pentru încheierea contractului de împrumut de stat extern a propunerii de adoptare a unei singure Hotărâri de Guvern privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării în anumite cazuri prevăzute.	Se acceptă
	Întrucât împrumutul urmează a fi recreditat, în conformitate cu Apendicele nr. 1 la Acordul- cadru de împrumut, se propune indicarea acestui aspect în Argumentarea necesității.	Se acceptă
	Totodată, întru recreditarea mijloacelor financiare obținute din împrumutul Băncii de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea proiectului respectiv, autoritatea publică locală urmează să fie eligibilă pentru contractarea unui împrumut recreditat conform prevederilor Regulamentului privind recreditarea de stat aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007 cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr.419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat.	Semnarea Acordului de împrumut nu poate fi condiționată de realizarea, la moment, a procedurii de verificare a eligibilității Autorităților publice locale (APL). Aducem la cunoștință, că Proiectul este unul complex atât ca arie de acoperire (nivel național 32 de sub-proiecte) cât și ca număr de componente care

	<p>Astfel, până la semnarea Acordului-cadru de împrumut vizat, autoritățile executive ale unităților administrativ-teritoriale interesate de proiectul în cauză urmare a coordonării cu unitatea de implementare a proiectului urmează să prezinte pentru examinare Ministerului Finanțelor setul de documente stabilit în pct. 22 din Regulamentul menționat mai sus, pentru a putea stabili eligibilitatea acestora în cadrul proiectului dat.</p> <p>În acest sens, prin scrisoarea nr. 11/2-5/39, la data de 25 ianuarie 2023, Ministerul Finanțelor a solicitat de la autoritățile publice locale, potențiali beneficiari ai proiectului, stabilite în Studiul de fezabilitate, să prezinte setul de documente menționat mai sus. Ca urmare, până în prezent, din 12 APL informația a fost prezentată doar de către 7 APL-uri.</p> <p>Totodată menționăm, că în Analiza impactului la proiectul de Hotărâre de Guvern privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului-cadru de împrumut între Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru proiectul Locuințe sociale III prezentată, lista orientativă a APL-urilor aplicante este mai complexă față de lista precedentă (din Studiul de fezabilitate), fiind incluse suplimentar consiliile raionale și primării, precum: Consiliul raional Ocnîța, Consiliul raional Soroca, Consiliul raional Basarabeasca, Consiliul raional Ungheni, Consiliul raional Rezina, Consiliul raional Telenești, primăria Rezina, primăria Soroca și primăria Călărași. Referitor la aceste APL la fel urmează de stabilit eligibilitatea participării în cadrul proiectului.</p>	<p>urmează a fi realizate (trei). Din aceste considerente, implementarea acestuia este planificată pentru perioada 2023-2030. Verificarea, la moment, a eligibilității APL-ilor este irelevantă pentru procesul de semnare a Acordului, deoarece situația financiară a APL-ilor diferă de la an la an. La rândul său, implementarea Proiectului demarează după intrarea în vigoare a Acordului-cadru de împrumut. Luând în considerație lista APL-ilor candidate, procesul de selectare a acestora va demara din momentul depunerii cererii de participare. Cererile vor fi examinate după principiul – „primul venit, primul servit”, iar aprobarea se va efectua în dependență de gradul de pregătire (documentația tehnică de proiect elaborată și verificată) și întrunirea criteriilor de eligibilitate, stabilită de către Ministerul Finanțelor. Astfel, în dependență de progresul proiectului și gradul de pregătire vor fi admise în Proiect fiecare APL eligibil. Referitor la lista APL-ilor invocate în aviz, vă comunicăm că atât în studiul de fezabilitate cât și în Analiza de impact sunt menționate aceleași APL-uri, fiind separate pe componenta de Proiect pentru care au manifestat interes (Tabel nr.4 din Studiul de fezabilitate).</p>
	<p>Totodată, întrucât proiectul Acordului-cadru în cauză este promovat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în Argumentarea necesității, precum și în Hotărârea de Guvern privind aprobarea semnării, drept semnatar al Acordului-cadru urmează să fie indicat ministrul infrastructurii și dezvoltării regionale</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Ministerul Finanțelor Nr.11/2-6/60 din 15.02.2024 <i>Avizare repetată</i></p>	<p>La data de 05 mai 2022, a fost semnat Acordul de grant dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea asistenței tehnice pentru elaborarea studiului de fezabilitate și pregătirea fazei a III-a a Proiectului de construcție a locuințelor pentru păturile socialmente</p>	<p>Se acceptă, nota va fi completată În acest sens, precizăm, că cele 3 unități de personal vizate au asigurat activitățile de pregătire a setului de proiecte de acte normative (hotărâre de Guvern, Decret)</p>

	<p>vulnerabile, în conformitate cu care, cheltuielile ce țin de personalul UIP au fost asigurate de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.</p> <p>Totodată, la data de 23 februarie 2023, Comitetul Interministerial pentru Planificare Strategică a acceptat propunerea de continuare a Proiectului de construcție a locuințelor sociale (faza III) și semnarea Acordului de împrumut în vederea finanțării acestuia, iar Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, de comun cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, urma să inițieze procedurile interne pentru semnarea Acordului. Astfel, la data de 19 mai 2023, a fost recepționat spre avizare setul cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului-cadru de împrumut între Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru proiectul Locuințe sociale III. În ceea ce privește achitarea retroactivă a salariilor personalului Unității de Implementare a Proiectului din contul împrumutului, se atrage atenția asupra faptului că studiul de fezabilitate a fost efectuat în anul 2022, setul cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului-cadru de împrumut a fost remis în luna mai 2023, iar setul pentru avizarea repetată abia în februarie 2024, procedura de semnare a Acordului fiind tergiversată. În acest context, în Nota de argumentare urmează a fi descrisă activitatea UIP pe parcursul perioadei 01 martie 2023 – prezent, inclusiv cu indicarea costurilor operaționale aferente, întru stabilirea cuantumului finanțării retroactive.</p>	<p>necesare pentru promovarea Acordului-cadru. A fost realizată examinarea avizelor autorităților publice implicate și pregătirea sintezei. De asemenea, au fost organizate mai multe ședințe de lucru cu reprezentanții Ministerului Muncii și Protecției Sociale pentru identificarea etapelor de implementare a componentei ce ține de centrele de plasament pentru persoanele în etate și cu dezabilități/aziluri pentru persoane vârstnice cu dezabilități. Totodată, UIP este instituție publică, iar potrivit cadrului legal urmează să asigure managementul financiar și administrativ a acesteia pentru întreaga perioadă de existență, realizând toate activitățile de planificare și raportare. Suplimentar, precizăm că pentru activitatea instituției în bugetul anului 2023 au fost planificate mijloace financiare din contul Acordului-cadru, deoarece a fost planificată semnarea acestuia la începutul anului (finanțarea proiectului fiind aprobată la Consiliul de Administrare a Băncii de Dezvoltare a Consiliului Europei la data de 16 Martie 2023).</p>
	<p>Suplimentar, atenționăm asupra faptului că la pct. 5.4 din Acordul-cadru de împrumut, la sub-proiectul ce ține de centrele de plasament pentru persoanele în etate și cu dezabilități/aziluri pentru persoane vârstnice cu dezabilități (sub-proiectul este stipulat în Anexa 1), dreptul de proprietate imobiliară trebuie să fie deținut de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS). Dar, cu implementarea reformei „Restart” din 01.01.2024, centrele/azilurile menționate au fost transmise de către consiliile raionale la MMPS prin comodat/locațiune. Astfel, acest sub-proiect comportă riscuri la implementare și urmează a fi precizat clar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dacă pot fi efectuate investiții/reparații în acest caz, sau APL-urile urmează să transmită imobilele menționate MMPS și, după caz, - dacă este exclus riscul ca după implementarea Proiectului, posesorul (consiliul raional) să solicite restituirea bunului. 	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Odată cu modificările intrate în vigoare din 01.01.2024, implementarea componentei nr.3 a proiectului, va avea loc sub auspiciul MMPS. În acest sens, atât locațiile viitoarelor centre cât și imobilele incluse vor fi puse la dispoziție de către MMPS. Astfel, bunurile imobile incluse vor fi selectate de către MMPS în dependență de necesitățile potrivit reformei „Restart” cât și de dreptul de gestiune deținut asupra bunurilor, fie cele deținute de MMPS direct, fie cele identificate pentru a fi transmise în proprietatea MMPS, fie cele deținute pe un termen îndelungat.</p>

	<p>Cu referire la Nota de argumentare, se consideră necesar a fi precizat numărul de unități stabilite pentru Unitatea de Implementare a Proiectului (UIP) și necesitatea includerii „altor funcții în dependență de necesități” (Anexa 1 din Acordul-cadru de împrumut) și totodată sursa de finanțare a acestora. Prin urmare, se solicită revizuirea/stabilirea exactă a numărului de persoane din cadrul UIP, în scopul utilizării eficiente a mijloacelor financiare.</p>	<p>Se acceptă, nota va fi completată Reiterăm, că UIP va dispune de 8 unități de personal, număr fixat și în Anexa nr.1 la Acord, care va constitui efectivul limită și se va regăsi și în Hotărârea Guvernului nr.988/2012, care reglementează activitatea unității. Totodată, întru economisirea resurselor financiare, angajarea unităților de personal la UIP va fi efectuată etapizat în dependență de progresul implementării proiectului. Astfel, în perioada de pregătire vor fi implicate 3 unități de personal, ulterior vor fi angajați inginerii tehnici și celelalte unități de personal.</p>
	<p>De asemenea, atât în Nota de argumentare, precum și în textul Acordului-cadru de împrumut, urmează a fi stipulate cheltuielile ce urmează a fi suportate de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și prevederile clare ce țin de numărul managerilor locali ce se preconizează a fi contractați și sursa de finanțare a acestora. În cazul în care costurile menționate urmează a fi acoperite din „contribuția financiară a APL/EP” după cum este indicat în Anexa din Acordul-cadru de împrumut, atunci este necesar să fie claritate asupra contribuției financiare a Guvernului și a tuturor părților implicate (APL, MMPS, etc.).</p>	<p>Se acceptă, nota va fi completată. MIDR va asigura UIP cu oficii pentru desfășurarea activităților de implementare a Proiectului. Managerii locali vor fi împuterniciți/desemnați prin decizia consiliilor locale sau a MMPS pe perioada implementării proiectului, remunerarea acestora va fi din contul și la latitudinea instituțiilor delegante. Totuși este de precizat că mijloacele financiare utilizate pentru remunerarea managerilor vor fi incluse în aportul autorității aplicante. Concludem, că finanțarea acestor costuri de remunerare a managerilor locali nu este o condiționalitate de a participa la proiect, dar un instrument de completare a aporturilor.</p>
	<p>Suplimentar, se menționează că pentru Proiectul vizat nu au fost planificate mijloace financiare în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2024-2026.</p>	<p>Nu se acceptă UIP a formulat propunerile pentru CBTM 2024-2026, iar acestea au fost incluse în Strategia sectorială de cheltuieli în contextul CBTM 2024-2026 pe sectorul urbanism, construcții și locuințe a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Acțiunea nr.10)</p>

		<p>Totodată, pentru implementarea Proiectului faza III, potrivit Legii bugetului de stat pentru anul 2024, nr.148/2023 au fost alocate mijloace financiare în mărime de 15150,0 mii lei, care urmează a fi valorificate din contul Acordului-cadru care este propus spre semnare. Astfel, proiectul se regăsește în actele de planificare bugetară, iar pentru executarea acestuia este necesară semnarea și ratificarea în termeni utili.</p>
	<p>Totodată, la momentul actual, se consideră prematură semnarea Acordului-cadru de împrumut vizat din următoarele motive:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interesul scăzut al autorităților publice locale, potențiali beneficiari ai proiectului stabiliți în Studiul de fezabilitate, referitor la prezentarea Ministerului Finanțelor pentru examinare a setului de documente conform pct. 22 din Regulamentul privind recreditarea de stat aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007 în scopul stabilirii eligibilității acestora; - din 21 Consilii raionale și primării de la care Ministerul Finanțelor a solicitat prezentarea documentelor doar 4 Consilii raionale au prezentat setul complet de documente și reieșind din analiza estimativă a ponderii plăților anuale (rambursarea sumei principale, dobânzii și altor plăți aferente) legate de deservirea datoriei, 3 Consilii raionale sunt eligibile pentru contractarea împrumutului, 9 autorități au prezentat informații incomplete, în baza cărora nu este posibilă stabilirea eligibilității, iar 8 autorități nu au dat nici un răspuns la solicitarea Ministerului Finanțelor. <p>În acest context se consideră, că până la semnarea Acordului-cadru de împrumut vizat, întru implementarea eficientă a Proiectului locuințe publice III, urmează a fi stabilite expres autoritățile publice locale eligibile pentru contractarea împrumutului. Totodată acestea urmează a fi solvente pentru costurile care vor fi acoperite de contribuția proprie a APL.</p>	<p>Nu se acceptă Semnarea Acordului de împrumut nu poate fi condiționată de verificarea eligibilității Autorităților publice locale (APL). Or în lipsa Acordului de finanțare proiectul este doar o iluzie, fără posibilitatea de implementare. Acordul-cadru conține o listă tentativă/orientativă de APL, întocmită la etapa Studiului de Fezabilitate din anul 2022 și care a stat la baza descrierii și conceptului proiectului.</p> <p>Reiterăm, că Proiectul este unul complex de nivel național fiind implicate APL/entități publice din toată țara.</p> <p>Astfel, termenul de implementare a acestuia este planificată pentru perioada 2023-2030. Verificarea, la moment, a eligibilității APL-lor este irelevantă pentru procesul de semnare a Acordului, deoarece situația financiară a APL-lor/entităților publice diferă de la an la an. La rândul său, implementarea Proiectului demarează după intrarea în vigoare a Acordului-cadru de împrumut. Luând în considerație lista APL-lor/entităților publice candidate, procesul de selectare a acestora va demara din momentul apelului de depunere a cererii de participare. Cererile vor fi examinate după principiul – „primul venit, primul servit”, iar aprobarea se va efectua în</p>

		<p>dependență de gradul de pregătire (documentația tehnică de proiect elaborată și verificată) și întrunirea criteriilor de eligibilitate, stabilite de către Ministerul Finanțelor. Astfel, în dependență de gradul de pregătire și avizul pozitiv al MF, APL/EP vor fi admise spre aprobare de inițiere a fiecărui sub-proiect de către Comitetul de Supraveghere a UIP.</p> <p>Suplimentar, vă informăm, că UIP este contactată în permanență de reprezentanții APL-ilor/entităților publice, în vederea exprimării dorinței de demarare a implementării proiectului fiind în așteptarea acestuia, prin urmare interesul față de proiect nu a dispărut.</p>
	<p>Cu referire la pct. 5 din proiectul Hotărârii de Guvern, și art. 56 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, menționăm despre necesitatea specificării în Notă de argumentare a motivului intrării în vigoare a hotărârii în momentul publicării acesteia.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Ministerul Justiției nr.08/5736 din 03.07.2023</p>	<p>Cu referire la proiectul Acordului, la art. 4.5 lit. (a) para. (i), se va exclude obligația emiterii de către Ministerul Justiției a „avizului juridic” pentru procedurile de debursare. Se va reține, cu titlu de principiu, că ministerul emite opinii legale care se remit instituției finanțatoare doar în calitate de condiție care precede etapa intrării în vigoare a acordurilor de împrumut. Oricare altă cerere/demers se va efectua din numele Ministerului Finanțelor sau a instituției beneficiare. În același context, se sugerează substituirea în tot textul Acordului a expresiei „aviz juridic” cu „opinie legală”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În art.20 al Acordului sa indicat cu titlu de principiu emiterea opiniei legale de către Ministerul Justiției. Referitor la condițiile prescrise la art.4.5. lit. (a) para. (i) din Acord, acestea sunt opozabile Unității de implementare, care are obligația de a obține toate actele descrise până la depunerea cererii de debursare.</p>
	<p>Referitor la art. 5.7, suntem de opinia că o prevedere foarte generală care lasă loc de interpretări extensive în partea ce ține de angajamentul împrumutatului de a respecta drepturile omului într-un acord de împrumut este improprie și recomandăm eliminarea acesteia. Referitor la art. 5.8 lit. (a), se recomandă precizarea termenului „va institui [...controale, proceduri și politici interne]” prin determinarea instrumentelor care urmează a fi utilizate, spre exemplu adoptarea actelor normative, regulamente interne, recomandări generale etc. pentru a evita ulterioarele interpretări extensive.</p>	<p>Nu se acceptă. Autoritatea beneficiară a împrumutului urmează să se alinieze la politicile și principiile Băncii de Dezvoltare a Consiliului Europei și să asigure respectarea drepturilor omului pe parcursul implementării proiectului. Totodată, Autoritatea beneficiară va asigura ca mijloacele financiare obținute să nu devină un instrument pentru spălare de bani sau de finanțare a terorismului.</p>

		Instrumentele necesare pentru contracararea acestor elemente vor fi determinate de Autoritate, prin actele legislative naționale de specialitate.
	Referitor la art. 20, se propune substituirea termenului „o notificare” cu „opinia legală emisă de către Ministrul Justiției care să confirme respectarea tuturor exigențelor cadrului legal intern”, în conformitate cu limbajul utilizat în acorduri similare de împrumut. De asemenea, se recomandă completarea art. 20 cu următorul text „potrivit anexei nr. 2 a Acordului”.	Se acceptă
	Referitor la Anexa nr. 2 la Acord, pct. 5 se va exclude, întrucât aceasta se referă la proceduri de recuperare sau faliment, care sunt valabile doar pentru raporturile juridice în care împrumutatul este o persoană juridică.	Se acceptă
Ministerul Justiției Nr. 08/1612 din 19.02.2024 <i>Avizare repetată</i>	La art. 4 pct. 4.5, se va exclude angajamentul Ministerului Justiției aferent cererilor de debursare a împrumutului.	Nu se acceptă. Condițiile prevăzute la art.4.5. lit. (a) para. (i) din Acord, sunt opozabile Unității de implementare, care are obligația de a obține toate actele descrise până la depunerea cererii de debursare. Ministerul Justiției nu are angajamente la realizarea debursărilor.
	La art. 15 pct. 3, se va preciza semnificația clauzelor „În orice acțiune juridică care rezultă din prezentul Acord, certificatul CEB cu privire la orice sumă sau rată a dobânzii aplicabilă în temeiul Acordului va constitui, în absența unei erori vădite, o dovadă <i>prima facie</i> a unei astfel de sume, sau rate a dobânzii.”	Se acceptă
	Adițional, pentru asigurarea utilizării termenilor specifici tratatelor internaționale, se va substitui termenul „dispute” cu „diferend” (a se vedea art. 15 din Acord).	Ne se acceptă. Terminologia utilizată de prevederile Hotărârii Guvernului nr.442/2015 este cea de „dispute”, prin urmare asigurăm utilizarea terminologică în formă.

Secretar general

Digitally signed by Turcanu Angela
Date: 2024.02.28 16:22:17 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela ȚURCANU